

Til sidst skal jeg blot om de dagsordensforslag, som er fremsat, sige, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte dagsordensforslaget af hr. Keld Albrechtsen og hr. Gert Petersen. Vi synes, at det første afsnit i dagsordenen er meget sympatisk. Det er det, der drejer sig om, at uvildige forskere skal have udvidet adgang til arkiverne, men vi synes, at den anden del af dagsordenen er ret uspiselig, og derfor ender vi med samlet at stemme imod dagsordenen.

Hvad angår dagsordensforslaget fra fru Annette Just, kan vi støtte det, for det går netop på spørgsmålet om udvidet arkivadgang, som jeg har brugt en del af min ordførertale til at belyse, hvorfor Dansk Folkeparti er tilhænger af.

Hans-Pavia Rosing (S):

Jeg vil også starte med at sige tak til udenrigsministeren for den meget fine redegørelse, som er afgivet i dag.

Det er vel ikke så mærkeligt, at også de grønlandske repræsentanter har et par bemærkninger til debatten i dag. DUPI-rapporten eller DUPI-hvidbogen blev naturligvis modtaget med stor opmærksomhed i Grønland, for den handler om Grønland under den kolde krig. Jeg tror, at vi alle sammen er enige om, at det er et meget flot stykke arbejde, DUPI har lavet, og selv om det er gruopvækkende læsning om begivenheder, som vi nok et eller andet sted har haft fornemmelsen af foregik, så var der jo ikke rigtig nogen af os, der på daværende tidspunkt talte om dem. Men nu står det på skrift i DUPI-rapporten, og jeg vil stærkt anbefale alle, der ikke har læst den meget omfattende rapport, at tage sig tid til at læse den. Det er virkelig spændende historielæsning.

Hr. Keld Albrechtsen talte tidligere på dagen – jeg ved ikke, om der er ret mange, der kan huske det, for hr. Albrechtsen har sagt mange ting i dag – om nogle amerikanske planer om et antimissilforsvar i Thule, på Thule Air Base, at der er forberedelser i gang, og at den amerikanske Kongres, er involveret i de forberedelser. Det har jeg ikke været klar over, og jeg forstår også, at der er mange her i salen, der ikke har været klar over det.

Jeg mener grundlæggende, at skal vi diskutere nogle ting herinde, må det mindste krav være, at vi har det samme vidensniveau, at vi er informeret om, hvad der sker, så det ikke kommer som en eller anden – undskyld udtrykket – bombe her i salen, at der er gang i sådanne planer. Det er for mig svært, for ikke at sige umu-

ligt, at diskutere det her, fordi jeg ikke har den baggrund for at diskutere det, og derfor synes jeg, det er lidt billigt at tage lige netop det spørgsmål op her i salen.

Jeg vil egentlig meget hellere tale om det fremtidige arbejde, for som mange rigtigt har sagt, så er det, vi laver i dag, en form for historieskrivning. Det er en evaluering af historien, og det er på en eller anden måde at røre lidt op i nogle smudsbanker, som man etableret her i Folketinget og andre steder, og det synes jeg i hvert fald ikke rigtig jeg kan være med til. Nej, jeg vil hellere snakke om fremtiden, om et fredeligt Thule, et Thule, som kan bruges til fredelige formål i et globalt samarbejde mellem Øst og Vest og resten af verden.

Det kan bruges til mange forskellige ting. Vi er klar over, at NATO har en interesse i Thule, og det anerkender vi, men Thule har en sådan geografisk beliggenhed, at det på mange måder kan bruges til fredelige, videnskabelige formål.

Tankerne har tidligere været fremme. Gorbatjov var en af de første, som i sin berømte Murmansk-tale – jeg mener, at det var i 1989 – kom med ideen om brugen af Thuleområdet til fredelig sameksistens, til fredeligt samarbejde mellem Øst og Vest. Den tanke er ikke blevet taget seriøst op af nogen, men jeg synes i hvert fald, vi herfra kan starte med at sige, at det vil vi gerne være med til at drøfte.

Grønland har drøftet det. Grønlands holdning til Thulebasens tilstedeværelse er velkendt. I Grønland har vi mange gange drøftet, hvorledes vi kan gå ind i den nye periode, den nye æra, som vi alle sammen er en del af. Vi kender historien omkring Kangerlussuaq, Søndre Strømfjord, hvor amerikanerne også var; nu er det blevet civilt og bruges til mange fredelige formål.

Det internationale arktiske samarbejde gennem Inuit Circumpolar Conference har drøftet det her spørgsmål gennem 15-16 år; så det er ikke nogen ny tanke at bruge Thule Air Base til nogle fredelige formål.

Jeg kan i dag meddele, at jeg agter som formand for Grønlandsudvalget at anmode udenrigsministeren om et samråd, hvor vi kan begynde diskussionen omkring Thules fremtid.

Endelig er der for nylig etableret et Arktisk Råd, som omfatter alle 8 arktiske nationer; det er også et forum, hvor man kan drøfte den fremtidige fredelige udnyttelse af det arktiske område.

Lad mig til sidst komme ind på de dagsordener, der er blevet foreslået. Jeg vil sige, at det